ՀՈՐԱՔԱՐ

Կ· ՊՕԼՍՈՑ

20 ՓՐՅ· 20 ՓՐՅ·

Ի· ՏԱՐԻ 9 ՄՈՒՀԱՄՄԵԴԻՄ 1292 ՈՒՐԲԱԹ 23 ՅՈՒՆՎԱՐ 1876 Ն· Տ· 4 ՓԵՏՐՎԱՐ ԹԻՒ 1737

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պատրիարքական իրավասութեան խնդիր մը զանազան անձերու տակ յարյոյց էմինք Ս· Պատրիարքը։ Բնական էր որ այսպիսի խնդիրոյ մը պիտոյութիւնները ըլլային թէ սկզբանէ և թէ ընթերցին վրայ, սակայն այս խնդիրին յարուցանողներն չը տեսնել ըլլով անոր այս բնական հետեւանքը, երբ հետեւանքը երեւան եկաւ, սկսեցին մեղադրել այս ու այն թէ դիտաւորութիւններ կընան, մինչդեռ կանխաւ դիտել թէ դիտաւորութիւն պիտի ըլլար և չըլլալ չէր կրնար ըլլալ, սակայն չուզելով ըլլալիք դիտաւորութիւնները փաստերով հերքել, սղալափառ հերքիչու կողմը բռնեցին, հիմայ ո՛վ է սար պատասխանատուն, դիտաւորութիւնը ընողնե՞րն, թէ այդ գիտակութեանց խոչորը գլորողնե՞րն։

Ասոնք եթէ խոզաղութիւն կուզեին և ազգը գժտութեան մատնել չէին ուզեր՝ ինչո՞ւ Սահմանադրութեան և ազգային պատրիարքարանի դարերով կառավարուած դրութեան հակառակ միանձնեշարութիւն մը ստեղծել ուզեցին։ Եւ եթէ իրենց կարծեօքը օգտակար էր այդպիսի պաշտօնէութեան մը ստեղծուելը՝ ինչո՞ւ իրենց առաջարկութիւնը որոշ ու յստակ կերպով չբերին ու Ազգ· ժողովը հապճեպի բերել ուզեցին։

Կըսեն նաև թէ Գեր· Սիմէօն եպիսկոպոսի անձնականութեանը դէմ խօսքեր եղան, սակայն՝ միթէ պատրիարքական միանձնեշարութիւնը կնս պատրիարքութենէ նուազ կարեւոր պաշտօն մ՚էր՝ որ ընտրելոյն ո՛վ ըլլալուն վրայ կարծիք չը յայտնուէր, այս կարծեաց մէջ անհրաժեշտներ ալ կրնան գտնուիլ՝ իրաւացիները ալ, բայց խնդիրը այդ չէ, այլ պատրիարքական միանձնեշարութիւնը՝ պատրիարքութեան պաշտօնէն չատ նուազ կարեւոր պաշտօն մը չըլլալով՝ անկարելի էր այդ պաշտօնին ընտրելին կարծեաց քննագատութեան բովէն չանցնել, այդ խնդրոյն այդ կարեւոր կէտն ալ չը տեսնել զարկին և սկսան կարծիք յայտնողներուն քնտական իրաւունքն ուրանալ և զանոնք խնդիր յորոյ ցանոզ անուանել՝ մինչդեռ խնդիր յարուցանողը իրենք են և կուզեն որ կոյս գիւտային իրենց յարուցած խնդրոյն հետեւին ամեն մարդ· այդ կարելի չէ։

Հիմայ ասոնք պարմանալի խնկարկութիւն մ՚ալ ընելու եղեր են, ըսելով թէ՝ Ս· Պատրիարքը արիւ-ՐԻ-ամբ առաւոտն կօրհնէ Ազգ· ժողովն մ՚ալ եզած դիտաւորութիւններն և իր ընտրելին պաշտօնին գլուխն անցուց։

Արիւթիւն, իրենք չըսցուցին բառ որ ուրիշ նշանակութեամբ չեն գործածեր ասոնք, այլ սա կսիին նպատակաւ 1· որ արիւթեան հեղինակը նմանօրինակ ուրիշ արիւթիւններ ալ ընէ, 2· որ այդ արիւթեան գոհ գացողներն իրենք ալ սար հակառակ արիւ-Ի-ն ձեռք առնեն, որու հետեւութիւնն է գժտութիւն և որ միակ իրենց քնտական բանն է Ս· Պատրիարքին խաւնկ ծխելու առարկայ պատրաստելու համար՝ առկայն թող վատահ ըլլան ասոնք՝ որ իրենց թակարդը իյնող չը կայ, այլընդհակառակն զոհողութիւն պիտի ըլլայ սպասելով որ խնկարկուներէ շողոքորթեալ այդ արիւթեան հեղինակը՝ ճան չէ իր բոլորակը գումարուած շողոքրմներուն արժէքը և բոլորտիքէն հեռու պատոյ իր բարեկամներուն ազգ պատիրութիւնը։

Այս խնկարկուներն այն ատեճան յառաջ գացին իրենց շողոքորթութեան մէջ՝ որ չամաչեցան ըսելու թէ՝ պատրիարք մը միթէ իշխանութիւն չո՞ւնի եկեղեցական մը սաստելու, յանդիմանելու և ուղղութեան բերելու, և միթէ այս իշխանութեամբ չէ՞ որ Ամբրոսիոս վարդապետը սաստեց, յանդիմանեց, ժողովէն րատքսեց և չնագործ ու աներգամ կոչեց։

Շողոքորթնե՛ր, ո՞վ կըսէ թէ Ս· Պատրիարքը այդ իշխանութիւնը չունի, այո՛, ունի, բայց այդ իշխանութիւնը ժողովականութեան ամեոտին վրայ բռնմով եկեղեցականին վրայ չունի, ինչպէս չունինան համայն ազգին վանական կամ ժողովականութեան ամեոտին վրայ իրեն ժողովական բռնմող սարկաւագին կամ սիրոյ-ին վրայ, այլ երբ սանց միոյն վրայ իր իշխանութեամբը պոյն պատժելու յանգանք մը կը տեսնէ, իր կարծուածին պատ, կամ պատրիարքական իշխանութեամբը նախ և առաջ պարն ժողովականութեան պաշտօնեն կը դադրեցնէ ձեռնհաս ժողովոյն գիմելով, սակայն այսպէս չընելով՝ եկեղեցական մը իբրեւ ժողովական ամեոտին վրայ բռնմած գիծին, պայն սատելու և յանդիմանելու երթալ, ժողովոյ ազատութիւնը ոտնատակ եղած կըլլայ, ժողովը իր պաշտպանութեանը սակ սանել է և ժողովին ժողովականութիւնը չընկճել է։

Ինչո՞ւ այսչափ պարզ ճշմարտութիւնը չը գիտնալ ձեւացնելով՝ կուզէք ու կը գրգռէք Ս· Պատրիարքը՝ որ յանուագ երթայ այդքան՝ որ իր իշխանութիւնը վտանգի սակ գէշ կրօնական ժողովոյ ազատութիւնն ու գոյութիւնն ուրանալով և պայն իր պաշտպանութեան սակ գերի ժողով մը ընելով։

Մնացածը վաղը

ՅԱՂԱԳՍ ՈԳԵԿՐՕՆՈՒԹԵԱՆ

Շար· տես թիւ 1736

Ոգեկրօնութիւնը լոկ մոլորեալ ոգւոց վրկութիւնը եւթի խորհած չէ, այլ փիլիսոփական հետանգութիւնն նաև բերժշկոյ միջոց մատակարարած է։ Մինչ նիւթապաշտական բժիշկը չանայ նիւմով բժշկել զնիւթը, «բժիշկ—միջնորդ— առաջնացուցիչ(1)» օգնելով իր մաքի իսական հոսանուտին (ֆլիւիտ) զօրութեամբ կարող է ի քիմել սկսան բժշկել զհիւանդս երեսմն լոկ մերձեց-

(1) Մէտսէն—Մէտիօտ—Կէրիւէօր։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ԱՄՆԱՅՆ

Հայաստանի Միութեան Ամերիկայի Կեդրոնական Կոմիտէի Պաշտօնաթերթ

Հրատարակուած է ամէն Հինգշաբթի

Տարեգրութեան գինը՝ 2 տոլար կէս

Գրասենեակ՝ 79 Madison Ave., New York City

Հեռաձայն՝ Murray Hill 2 4 6 5

Հասցէ՝ Box 2, Station O, New York City

Տպագրուած է «Ազգ»ի տպարանին մէջ

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Փոստի Գրասենեակին մէջ երկրորդական փոխադրութեան դասակարգի համար հաստատուած է 1918 Մարտ 29-ին

Ընդունած է Փոստի Գրասենեակին մէջ 1918 Յունիս 2-ին

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ԱՄՆԱՅՆ

Հայաստանի Միութեան Ամերիկայի Կեդրոնական Կոմիտէի Պաշտօնաթերթ

Հրատարակուած է ամէն Հինգշաբթի

Տարեգրութեան գինը՝ 2 տոլար կէս

Գրասենեակ՝ 79 Madison Ave., New York City

Հեռաձայն՝ Murray Hill 2 4 6 5

Հասցէ՝ Box 2, Station O, New York City

Տպագրուած է «Ազգ»ի տպարանին մէջ

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Փոստի Գրասենեակին մէջ երկրորդական փոխադրութեան դասակարգի համար հաստատուած է 1918 Մարտ 29-ին

Ընդունած է Փոստի Գրասենեակին մէջ 1918 Յունիս 2-ին

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

	Էջ
Ազգային Ժողովի Նախագահ Պ. Ադամանդ Պէրպէրեան	1
Ազգային Ժողովի Նախագահ Պ. Ադամանդ Պէրպէրեան	2
Ազգային Ժողովի Նախագահ Պ. Ադամանդ Պէրպէրեան	3
Ազգային Ժողովի Նախագահ Պ. Ադամանդ Պէրպէրեան	4
Ազգային Ժողովի Նախագահ Պ. Ադամանդ Պէրպէրեան	5
Ազգային Ժողովի Նախագահ Պ. Ադամանդ Պէրպէրեան	6
Ազգային Ժողովի Նախագահ Պ. Ադամանդ Պէրպէրեան	7
Ազգային Ժողովի Նախագահ Պ. Ադամանդ Պէրպէրեան	8

ՊՈՂՈՍԱՅԻՆ ԿՈՂՄ

ԳՆՈՎ ՊԱՏՎԱՐԱԿԱՆ

Կ· Պ· ԲԱՆՏԻԿՅԱՆ

ԳՅՈՒՏԻ ՀԱՅԿ

Գին 8 ռուբլի ամսվա համար

Պետական հրատարակչություն

Այդ գրասենյակը ինչպես նաև գրքերի վաճառանոցները, որոնք ունեն Պետական հրատարակչության կնիքը, ընդունում են հետևյալ պայմաններով գրքերի պատվերներ, որոնք ուղարկվում են ամենայն կողմերը՝ առանց կանխավճարի, ապրանքի հետ միասին ստացվելիք գումարի վճարման պայմանով։

Ալեքսանդրապոլ	446 — 64
Ախալցխա	742 — 49
Ախալքալաք	2516 — 34

Պատվերները պետք է ուղարկել հետևյալ հասցեով՝

Երևան, Պետական հրատարակչության գրքերի վաճառանոց։

Խմբագրության հասցեն՝ Երևան, Ալավերդյան փող. № 1։

Հրատարակչության հասցեն՝ Երևան, Աբովյան փող. № 1։

Հեռագրական հասցեն՝ Երևան, Պետհրատ։

Հեռախոսներ՝ խմբագրության 1864, փոխտնօրենի 1734։

Տպագրված 1734 ժուռնալ Պ. Բանտ. № 1։ Պատվեր 1000։ Ք 14911։ Տպարանի պատվեր № 1796781—89 1802104—04 1813876 4701150 919256—57—58—59—60—61—62—63—64—65 1791142 1792709

Պետհրատ 1864։ Տպագրված է 1000 օրինակ։ Ստորագրված է տպագրության 1931 թ. հունվարի 10-ին։ Թուղթ 70×108/16։ Ֆիզ. մամուլ 3 1/2։ Մեկ մամուլում 56 էջ։ Տպագրական նշան 1873։ Պատվեր № 1796։ Գինը 1 ռ. 80 կ.։ Տպագրվել է Պետհրատի տպարանում։ Երևան, Աբովյան փող. № 1։

ԱՆՈՒՆՆԵՐԻ ՑԱՆԿ

Ալեքսանդրապոլ	446 — 64
Ախալցխա	742 — 49
Ախալքալաք	2516 — 34
Ախուրյան	2 — 33
Ամասիա	2 — 36
Անդրանիկ	446 — 63
Արարատ	2 — 33
Արթիկ	2 — 36
Արտաշատ	2 — 33
Արտիկ	2 — 36
Արփա	2 — 33
Ասլանբեկ	2 — 36
Ասպինձա	2 — 33
Ախուրյան	2 — 36
Բաշ-Ապարան	2 — 33
Բաշ-Գյուղ	2 — 36
Բաշ-Ղարաքիլիսա	2 — 33
Բաշ-Ղարաքիլիսա

Ասոնցմէ զատ՝ իշմիրի Տէտէեան տպարանէն հրատարակուած եւ հրատարակելի բոլոր գրքերը մանաւորապէս հոն պիտի գտնուին յառաջիկայ երեք շաբթի յունվար 20 էն սկսելով։ Ուստի կը խնդրուի Մեծ. գրավաճառներէն որ Տէտէեան տպարանի հրատարակութիւնները ստանալու համար հաճին հոն դիմել։

Փիլ օրէն հոն պիտի ծախուին նաև Տաճկերէն ամէն տեսակ դասագիրք, վերլներս հրատարակուած պատմական, վիպական, բարոյական, ուսումնական եւն, գործեր։

Այս առթիւ յատկապէս կը ծանուցուի թէ յառաջիկայ փետրվար 1էն սկսելով՝ Տէտէեան տպարանի հրատարակութիւններէն դիներէն ֆրանքի պիտի վերածուին եւ այնպէս պիտի ծախուին վերոյիշեալ օրէն սկսելով։

Մեծ. հեղինակները կամ հրատարակիչները որոնք իրենց հրատարակութիւններէն ուզեն նոյն գրատունը թողուլ, ամէն մատաղ գոհ կրնան ըլլալ։

Իշմիրի Տէտէեան տպարանը թէ՛ Հայերէն, թէ Գաղղիերէն կամ Հայերէն եւ Գաղղիերէն միանգամայն գործ մը ապել ա լ ուզողը պէտք է ասոր գրատունը գիմէ։

Քէ բնտիր հեղինակութիւններ, թէ երասդի երեւելի հեղինակներուն նըշանաւոր գործերուն թարգմանութիւնները Տէտէեան տպարանը տալ ուզողը սոյն գրատունը դիմելու է։

Ասոնցմէ զատ՝ իշմիրի Աբեղեան Մատիոյ եւ Արմաշու Ցայս Հանդիսին բաժանորդ գրուիլ ուզող անձինք նոյնպէս հոն դիմելու են։

Կ. Պօլիս 17 յունվար 1872

ԱՌՏՆԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Ի ՊԷՏՍ ՀԱՑԱՋԳԻ ՏԻՊՆԱՆՑ

—

Այս գրքոյկը Արմաշու վանու տպարանէն՝ ի լոյս կընծայի պարզ աշխարհիկ լեզուաւ, որ առնական տնտեսութեան գիտցիկ եւ ընտիր խրատներ կը պարունակէ։ Խիստ օգտակար է մեր Հայազգի Մայրերուս, որոնք առանց մը ներքին կառավարութեան գլուխնին ըլլալու պաշտօնն ունին։ Կինները այս գրքոյկով պիտի սորվին՝ թէ ԺԱՄԱՆԱԿԸ, ԽՆԿԻՔ ու ԴՐԱՄՆ ի՛նչպէս գործածելու են, թէ չտալութիւնն ո՛րչափ ձեռասակար եւ տնաւեր, իսկ չափաւոր խնայութիւնն ո՛րքան շահաւոր եւ տնաշէն է, ժառանգակից նորատիրութեանց պատճառաւ տագնապալ ընտանեաց հայր եղողներն՝ եթէ մեկ մեկ օրինակ ունենան իրենց տիկնանց, ապահով թո՛ղ ըլլան որ քիչ ատենէն արդիւնքը պիտի վայելեն։

Կը գտնուի ի կ. Պոլիս Գավաֆեան դրատուն։

Գինն 4 ղուրուշ։

ՄԻՆԱՍ ՁԵՐՄԱՋ

—

ԳՐԱԿԱՆ ՓՈՐՁԵՐ

Տաղեր, ձառեր, Ճառածներ, Նարեկներ, Գրագատումներ, Արշալոյսի Խ հերք.

—

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԻՊ

—

Արաժեան Տպագրութիւն

Կը ծախուի Արապեան Պազտատա պազարի խանութը։ Գինն է 15 ղր։

Ազգը պարտաւոր է քաջալերել հեղինակը, քանի որ, ինչպէս կը գրէ յառաջաբանին մէջ, ճնճղ ուխտած է ղոհել իւր մեղանին մինչև յետին շիթը, իւր արիւնին մինչև վերջին կաթիլը»։

ՀԱՆՐԱԿԱՆ ՕԳՏՈՑՈՑ

1876

ԹՈՒԻՆ

Զարդարուած գործարանն այս անգամ չորս լեզուական գիւանական օրացոյց մը հանած է՝ որ գարմի, գիւանի, վերջապէս ամէն դրասենեկի համար ուրախին պիտոյք մ՛է, կը ծախուի ի նոյն գործատան եւ գրավաճառաց քով։

ԸՆԴՀՐՋԱԿ

ՕՐԱՑՈՑՑ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

1876 ԹՈՒԻՆ

Յերեմեա քահանայէ Խոսրիւզի

Պարունակութիւն (բաց ի բուն օրացոյցէ) պաշտօնական ցուցակ անուանդ մկրտելի երախայից, ցուցակ չքաճուանց, կրկին սեռի, ազգային վարչութիւն, ցուցակ առաջնորդաց, վիճակագրութիւն տէրութեանց, նախարարք Հայ պաշտօնատարք, Օսմ. տէրութեան ներկայացուցիչք օտար տէրութեանց, գահակալք, գահաժառանգք, նախարարք, բնակիչք, զօրութիւնք, նաւատորմք, գանձային վիճակք գլխաւոր տէրութեանց, արժէք դրամոյ զանազան աղգաց։

Նաև պատկերք կրօնական արքաներն հարց և աշխարհական բարձրատիճան Հայ պաշտօնէից ոմանց։

Կը ծախուի սոյն դրավաճառացքով գին 3 ղր։

ՕԱԿՈՒ ԷՖԷՆՏԻ ՆԱԶԼԸԵԱՆ վկայեալ վաճառաբանը իւր գրասենեակը փոխադրած է գաղչէ գարու Շէյխ Իսլամ խան վերնայարկ թիւ 3։

Նազլըեան էֆէնտի Տաճկերէն և Գաղղիերէն լեզուաց ալ քաջ հմտութիւն ունենալով, տարակոյս չունիմք լմէ գատական ինդրոց համար առ ինքն գիմող բոլոր անձինքը գոհ պիտի ընէ։

ՏՕԿԹՒՕՐ Մ · ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Իւր բնակութիւնը հաստատած է Գալաթիա, Հայոց եկեղեցւոյ փողոց թիւ 12 տունը, ուր պատրաստ է ամէն օր մինչև կէս օր հիւանդ ընդունիլ, և երեքշաբթի օրերն ալ ձրի գարմանել։

ՏՕԿԹՒՕՐ Կ · ՃԵՐԱՀԵԱՆ

Իւր բժշկական արուեստին ուսումը Բարիզի մէջ առած և բժշկութեան վկայականն ստացած լալով, այժմ մայրաքաղաքս հաստատած է իւր բնակութիւնը հաստատած է՝ ի գեղջկաց, ուր Թրանգի կայարանին դէմը յատկապէս վարձած սենեակներուն մէջ պատրաստ է ամէն առաւօտ ժամը 8էն մինչև 6, ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար, ձրի հիւանդ ընդունելով, 6էն վերջը իրեն ներկայացող հիւանդներն այցելագնով նայելու պայմանաւ։ Ներքին հիւանդութիւններէն պատ, ֆրէնկիի և այլ այս տեսակ ախտերու գարմանին համար ալ մասնաւորապէս ախտաւած լալով, այդ հիւանդութիւնէն բռնուած ախտաւորներն ալ կրնան ամենայն վստահութեամբ առ ինքն ներկայանալ։

ՏԷՐ ԵՒ ՊԱՏԱՄԽԱՆԱՏՈՒ

ՕԳՍԷՆ ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Օ· ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ

ՆՈՒՈՒՖԵԱՆՑ ԽԱՆ_ՎԵՐԻ ՅԱՐՍ ԹԻՒ